

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ

2021 — 2025 ЙИЛЛАРДА ФУҚАРОЛИК ЖАМИЯТИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ КОНЦЕПЦИЯСИНИ ТАСДИҚЛАШ ТҮҒРИСИДА

Сўнгги йилларда нодавлат нотижорат ташкилотлари ва фуқаролик жамиятининг бошқа институтларини қўллаб-қувватлаш, давлат органлари ва улар ўртасида ижтимоий шерикликни кучайтириш, таъсирчан жамоатчилик назоратини амалга ошириш, шунингдек, ушбу соҳани тартибга солувчи ҳуқуқий базани такомиллаштириш борасида изчил ишлар олиб борилди.

Хусусан, охирги тўрт йилда нодавлат нотижорат ташкилотлари ва фуқаролик жамияти бошқа институтларининг 1 270 дан ортиқ лойиҳаларини қўллаб-қувватлаш мақсадида Давлат бюджетидан 117 миллиард сўм микдордаги маблағлар ажратилди.

Амалга оширилган чора-тадбирлар натижасида нодавлат нотижорат ташкилотларининг ҳуқуқий кафолатларини таъминлайдиган, замонавий демократик талабларга ва халқаро стандартларга жавоб берадиган норматив-ҳуқуқий база янада такомиллаштирилди. Бунинг натижасида 20 га яқин қонун, Ўзбекистон Республикаси Президентининг ҳужжатлари ва Ҳукуматнинг қарорлари қабул қилинди.

Нодавлат нотижорат ташкилотлари манфаатларини ифода этиш, давлат билан улар ўртасидаги кўприк вазифасини бажаришга қаратилган Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Жамоатчилик палатаси ташкил қилинди, шунингдек, аҳоли билан очиқ мулоқот олиб боришнинг янги самарали воситаларини жорий этиш мақсадида давлат органлари ҳузурида жамоатчилик кенгашлари фаолияти йўлга кўйилди.

Мамлакатимизда эркин фуқаролик жамиятини шакллантириш ва ривожлантириш, инсон ҳуқуқларини, қонуний манфаатларини, демократик қадриятларни ҳимоя қилиш, аҳолининг сиёсий маданияти ва ҳуқуқий онгини оширишга муносаб ҳисса қўшган нодавлат нотижорат ташкилотлари вакилларини рағбатлантириш мақсадида «Фуқаролик жамиятини ривожлантиришга қўшган ҳиссаси учун» кўкрак нишони таъсис этилди ҳамда соҳанинг 126 нафар фаоллари ушбу юксак мукофот билан тақдирланди.

Кўрилаётган чоралар натижасида сўнгги тўрт йилда фуқаролик жамиятининг энг асосий институти ҳисобланадиган нодавлат нотижорат ташкилотлари сони 20,7 фоизга ошиди, шу жумладан 187 та йирик республика нодавлат нотижорат ташкилотлари ўз фаолиятини бошлиди.

Шу билан бирга, ушбу ишларни сифат жиҳатидан янги босқичга кўтариш ҳамда мамлакатимизда фуқаролик жамиятини ривожлантиришнинг яқин ва ўрта муддатли истиқболларини белгилаб олиш зарур.

Фуқаролик жамиятини ривожлантиришнинг ташкилий-ҳуқуқий асосларини янада такомиллаштириш, нодавлат нотижорат ташкилотларининг роли ва аҳамиятини, ижтимоий фаоллиги ва фаолиятининг самарадорлигини ошириш, шунингдек, 2017 — 2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини «[Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили](#)» ва «[Ёшлиарни қўллаб-қувватлаш ва аҳоли саломатлигини мустаҳкамлаш йили](#)»да амалга оширишга оид давлат дастурлари ижросини таъминлаш мақсадида:

1. 2021 — 2025 йилларда фуқаролик жамиятини ривожлантириш концепцияси (кейинги ўринларда — Концепция) [1-иловага](#) мувофиқ тасдиқлансан.

2. Қўйидагилар Концепциянинг устувор йўналишлари этиб белгилансин:
фуқаролик жамиятини ривожлантиришнинг ҳуқуқий асосларини изчил такомиллаштириш;

фуқаролик жамияти институтларига кўмак бериш ҳамда уларни давлат томонидан қўллаб-қувватлаш механизмини янада такомиллаштириш;

давлат ва жамият бошқарувида фуқаролик жамияти институтларининг фаол иштирок этиши учун зарур шарт-шароитлар яратиш;

давлат ижтимоий лойиҳаларини амалга оширишда фуқаролик жамияти институтларининг иштирокини янада кенгайтириш;

фуқаролик жамияти институтлари фаолиятининг очиқлигини таъминлаш.

3. Қўйидагилар:

2021 — 2025 йилларда фуқаролик жамиятини ривожлантириш концепциясини 2021 йилда амалга ошириш «Йўл харитаси» (кейинги ўринларда — «Йўл харитаси») **2-иловага** мувофиқ;

2021 — 2025 йилларда фуқаролик жамиятини ривожлантиришнинг мақсадли кўрсаткичлари (кейинги ўринларда — Мақсадли кўрсаткичлар) **3-иловага** мувофиқ тасдиқлансин.

4. Белгилансинки:

а) Концепция ҳар икки йилда Вазирлар Маҳкамаси қарори билан алоҳида тасдиқланадиган «Йўл харитаси» орқали босқичма-босқич амалга ошириб борилади;

б) Мақсадли кўрсаткичлар қўйидагиларни назарда тутади:

нодавлат нотижорат ташкилотлари ва фуқаролик жамиятининг бошқа институтларини давлат томонидан субсидиялар, грантлар ва ижтимоий буюртмалар шаклларида қўллаб-қувватлаш ҳажмини 2021 йилда камида 1,2 бараварга, 2025 йилда 1,8 бараварга ошириш;

Қорақалпоғистон Республикаси Жўкорғи Кенгеси, халқ депутатлари вилоятлар ва Тошкент шаҳар Кенгашлари хузуридаги нодавлат нотижорат ташкилотларини ва фуқаролик жамиятининг бошқа институтларини қўллаб-қувватлаш жамоат фондларига 2021 йилда 16 миллиард сўм, 2025 йилда 70 миллиард сўм маблағлар ажратиш;

Ўзбекистон нодавлат нотижорат ташкилотлари миллий ассоциацияси аъзолари сонини жами фаолият кўрсатаётган нодавлат нотижорат ташкилотлари сонига нисбатан 2021 йилда 10 фоизга, 2025 йилда 30 фоизга етказиш;

ҳар бир давлат органи хузуридаги жамоатчилик кенгашлари фаолиятида фуқаролар ташаббуси билан ташкил этилган нодавлат нотижорат ташкилотлари вакилларининг сонини (жами жамоатчилик кенгашлари таркибларига киритилган нодавлат нотижорат ташкилотлари вакилларининг сонига нисбатан) 2021 йилда 5 фоизга, 2025 йилда 25 фоизга етказиш;

нодавлат нотижорат ташкилотлари томонидан юқори турувчи ташкилотларга қонунчиликни такомиллаштириш юзасидан киритилган таклифларнинг умумий сонини 2021 йилда 1 000 тага, 2025 йилда 5 000 тага етказилишини таъминлаш;

мамлакатимизда эълон қилинадиган йилга оид давлат дастурида иштирок этаётган нодавлат нотижорат ташкилотлари сонини 2021 йилда 30 тага, 2025 йилдаги давлат дастурида — 50 тага етказиш;

амалдаги жараёнларни соддалаштириш ва профилактик чора-тадбирларни кучайтириш орқали нодавлат нотижорат ташкилотлари томонидан содир қилинаётган ҳуқуқбузарликларни (жами 2020 йилда содир қилинган ҳуқуқбузарликлар сонига нисбатан) 2021 йилда 3,8 фоизга, 2025 йилда 19,2 фоизга камайтириш;

2021 йилда 50 та, 2025 йилда 250 та нодавлат нотижорат ташкилотлари раҳбарларини Давлат бошқаруви академиясида қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш.

5. Шундай тартиб ўрнатилсинки, унга кўра 2021 йил 1 апрелдан бошлаб:

Нодавлат нотижорат ташкилотлари фаолиятининг очиқлик индекси жорий қилинади ва унга кўра ҳар йил якунлари бўйича нодавлат нотижорат ташкилотлари томонидан амалга оширилган ишлар, ижтимоий шериклик даражаси, ажратилган субсидия, грант ва ижтимоий буюртмалар натижадорлиги ва бошқа муҳим фаолият кўрсаткичларига асосан уларнинг рейтинги тузилади;

Нодавлат нотижорат ташкилотлари фаолиятининг очиқлик индекси Ўзбекистон Республикаси Президенти хузуридаги Жамоатчилик палатаси (кейинги ўринларда — Жамоатчилик палатаси), Ўзбекистон нодавлат нотижорат ташкилотлари миллий

ассоциацияси ва Адлия вазирлиги томонидан белгиланган тартибда шакллантирилади ва индекс натижалари уларнинг расмий веб-сайтларида эълон қилинади;

Нодавлат нотижорат ташкилотлари фаолиятининг очиқлик индексини ишлаб чиқиш ва тўлиқ амалиётга жорий қилиш адлия органларига юклатилади.

Адлия вазирлиги (М. Икрамов) Жамоатчилик палатаси ва Ўзбекистон нодавлат нотижорат ташкилотлари миллий ассоциацияси (Н. Алимов) билан биргаликда икки ой муддатда Нодавлат нотижорат ташкилотлари фаолиятининг очиқлик индексини шакллантириш тартибини ишлаб чиқсан ва тасдиқласин.

6. Нодавлат нотижорат ташкилотларининг Олий Мажлис Қонунчилик палатаси ва унинг қўмиталари (комиссиялар) мажлисларида иштирок этувчи доимий вакили институти (кейинги ўринларда — доимий вакил) жорий этилсин.

Доимий вакилнинг асосий вазифалари этиб қонун лойиҳалари ва қути палатанинг ваколатларига кирадиган масалалар бўйича муҳокамалар ва йигилишларда ижтимоий шериклик, таъсирчан жамоатчилик назорати механизmlарини жорий қилиш ва уларни амалиётга тўғри қўллаш, нодавлат нотижорат ташкилотларининг ҳуқуқ ва манфаатларини ифода қилиш белгилансин.

Белгилансинки, доимий вакил фуқаролик жамияти ривожига ҳисса қўшган, фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликларини ҳимоя қилишда фаоллик кўрсатган, эл-юрт иззатхурматига сазовор бўлган нодавлат нотижорат ташкилотлари ходимлари орасидан Жамоатчилик палатаси томонидан лавозимга тайинланади ва лавозимидан озод қилинади.

7. Белгилансинки:

давлат органлари ҳузуридаги жамоатчилик кенгашлари (кейинги ўринларда — жамоатчилик кенгашлари) таркибининг камидаги 50 фоизини нодавлат нотижорат ташкилотлари вакиллари ташкил этади;

жамоатчилик кенгашларининг таркиби Жамоатчилик палатаси билан келишилгандан сўнг давлат органи раҳбарининг қарори билан ҳар 2 йилда тасдиқланади;

жамоатчилик кенгашларининг умумий аъзолари сони 15 нафардан кам бўлмаслиги зарур;

давлат органларининг жамоатчилик билан алоқалар бўлими (ёки ахборот хизмати) жамоатчилик кенгашларининг ишчи органи ҳисобланади, улар фаолиятини ташкилий-услубий ва ахборот жиҳатдан таъминлайди.

8. Ҳомийлик маблағларини марказлаштирилган ҳолда тўплаш ва тарқатиш, уларнинг мақсадли ҳамда манзилли йўналтирилишини мониторинг қилиш, ушбу жараёнларни тўлиқ автоматлаштириш ва ошкоралигини таъминлаш, шунингдек, хайрия этувчи ўз маблағининг ишлатилишини кузатиб бориш имконини берувчи «Шаффоф хайрия» ягона интерактив портали 2021 йил 1 майдан бошлаб ишга туширилсин.

9. Белгилансинки, «Шаффоф хайрия» ягона интерактив порталини ишлаб чиқиш ва ишга тушириш билан боғлиқ харажатлар «Ўзбекистон меҳр-шафқат ва саломатлик» жамоат фонди маблағлари ҳисобидан амалга оширилади.

Бош вазир маслаҳатчиси — Вазирлар Маҳкамасининг IT-технологиялар, телекоммуникациялар ва инновацион фаолиятни ривожлантириш масалалари департаменти бошлиғи О.М. Умаров ҳамда ахборот технологиялари ва коммуникацияларини ривожлантириш вазирининг биринчи ўринbosари О.А. Пекось «Шаффоф хайрия» ягона интерактив порталини ўз вақтида ишга тушириш, «Ижтимоий ҳимоя ягона реестри» ахборот тизими билан интеграциялаш, зарур бўлганда, қонунчиликни такомиллаштириш бўйича таклифлар ишлаб чиқиш ва киритиш юзасидан шахсан масъул эканликлари белгилаб қўйилсин.

10. 2021 йилда Қорақалпоғистон Республикаси, Андижон, Қашқадарё, Наманган, Сурхондарё, Тошкент, Фарғона вилоятлари ва Тошкент шаҳрида «Нодавлат нотижорат ташкилотлари уйлари» ташкил этилаётганлиги маълумот учун қабул қилинсин.

Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаси (Қ. Сариеv), Андижон (Ш. Абдурахмонов), Қашқадарё (З. Мирзаев), Наманган (Ш. Абдуразаков), Сурхондарё (Т.

Боболов), Тошкент (Д. Хидоятов), Фарғона (Х. Бозаров) вилоятлари ва Тошкент шаҳар (Ж. Артиқходжаев) ҳокимликлари:

«Нодавлат нотижорат ташкилотлари уйлари»ни фойдаланишга топширсин, шунингдек, уларни зарур офис анжомлари, мебель, буюмлар, техника ва бошқа воситалар билан таъминласин;

мазкур биноларга янги ташкил этилган, шунингдек, ижтимоий аҳамиятга эга бўлган соҳаларда ўз фаолиятини амалга ошираётган нодавлат нотижорат ташкилотларини текин фойдаланиш ҳуқуқи асосида жойлаштирсин.

Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгashi раиси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимларига нодавлат нотижорат ташкилотлари эҳтиёжларидан келиб чиқсан ҳолда, бўшаб ётган ва самарали фойдаланилмаётган давлат мулки обьектлари негизида туман (шаҳар)ларда «Нодавлат нотижорат ташкилотлари уйлари»ни ташкил этиш тавсия қилинсин.

11. Маълумот учун қабул қилинсинки, тегишли вазирлик, идора ва ташкилотлар масъул ходимларидан иборат бўлган ишчи гурухлари барча худудларда бўлиб, нодавлат нотижорат ташкилотлари фаолиятини янада кучайтириш, давлат органлари билан бирга қўшма лойиҳаларни амалга ошириш, соғлиқни сақлаш, маданият, спорт, бандлик, ижтимоий хизматлар, экология, қурилиш, кадастр, транспорт, коммунал хўжалиги каби соҳаларда жойлардаги долзарб муаммоларни ҳал этишга қаратилган «Йўл харита»лари ишлаб чиқилган.

Бош вазир ўринбосари Б.А. Мусаев Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгashi, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари билан биргаликда икки ҳафта муддатда ушбу худудларда 2021 йилда нодавлат нотижорат ташкилотлари фаолиятини қўллаб-қувватлаш, улар билан жойлардаги долзарб муаммоларнинг ечимини топиш бўйича ижтимоий шерикликни ривожлантиришга қаратилган «Йўл харита»ларини тасдиқласин, шунингдек, уларнинг тўлиқ ва сифатли ижро этилиши юзасидан доимий мониторинг ўрнатсин.

12. Олий Мажлис палаталариға Жамоатчилик палатаси, Адлия вазирлиги, Молия вазирлиги ва бошқа манфаатдор вазирлик ва идоралар билан биргаликда икки ой муддатда нодавлат нотижорат ташкилотлари ва фуқаролик жамиятининг бошқа институтларини давлат томонидан қўллаб-қувватлашнинг ягона вертикал тизимини жорий қилиш тавсия этилсин. Бунда, шу жумладан қўйидагилар назарда тутилсин:

Олий Мажлис хузуридаги Нодавлат нотижорат ташкилотларини ва фуқаролик жамиятининг бошқа институтларини қўллаб-қувватлаш жамоат фондининг ташкилий-ҳуқуқий шаклини ўзгартириш;

давлат субсидиялари, грантлар ва ижтимоий буюртмалар бериш тартибини соддалаштириш;

ажратилаётган маблағларни устувор равишда таълим, соғлиқни сақлаш, маданият, спорт, бандлик, ижтимоий хизматлар, экология, қурилиш, кадастр, транспорт, коммунал хўжалиги каби соҳаларда муаммоларни ҳал этиш учун ижтимоий буюртмаларга йўналтириш;

мавжуд муаммоларни аниқлаш, уларни чуқур таҳлил қилиш, ечимлари бўйича таклиф ишлаб чиқиш, ижроси устидан жамоатчилик назоратини таъминлаш.

13. Жамоатчилик палатаси:

а) Адлия вазирлиги ва Ёшлар ишлари агентлиги билан биргаликда Жаҳон хайрия индекси (The World Giving Index) бўйича Ўзбекистоннинг дунёдаги етакчи мамлакатлар қаторига киришини таъминласин;

б) Адлия вазирлиги ва Коррупцияга қарши қурашиш агентлиги билан биргаликда уч ой муддатда:

фуқаролик жамияти институтлари томонидан давлат органларига борган ҳолда жамоатчилик назоратини ўтказиш амалиётининг тартибини ишлаб чиқсан ҳамда жорий этсин;

жамоатчилик назорати тўғрисидаги қонун ҳужжатларини бузганлик учун маъмурий жавобгарлик белгилашни назарда тутувчи қонун лойиҳасини Вазирлар Маҳкамасига киритсин.

14. Миллий ахборот агентлиги (А. Кўчимов) Миллий телерадиокомпания (А. Хаджаев), Халқаро пресс-клуб (Ш. Курдатходжаев), Электрон оммавий ахборот воситалари

миллий ассоциацияси (Ф. Абдухаликов) билан ҳамкорликда ушбу Фармоннинг мақсад ҳамда вазифаларини кенг ёритиш бўйича чиқишилар ва мавзуга оид кўрсатувларни ташкил этсин.

15. Мазкур Фармоннинг ижросини самарали ташкил этишга масъул ва шахсий жавобгар этиб Бош вазир ўринбосари Б.А. Мусаев, адлия вазири Р.Қ. Давлетов, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши раиси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимлари белгилансин.

Фармон ижросини муҳокама қилиб бориши, ижро учун масъул идоралар фаолиятини мувофиқлаштириш ва назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазири А.Н. Арипов ва Ўзбекистон Республикаси Президентининг маслаҳатчиси Р.С. Қосимов зиммасига юклансин.

Амалга оширилаётган чора-тадбирлар натижадорлиги юзасидан 2021 йил 1 июль ва 2022 йил 1 январгача Ўзбекистон Республикаси Президентига ахборот берилсан.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ш. МИРЗИЁЕВ

Тошкент ш.,
2021 йил 4 март,
ПФ-6181-сон

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2021 йил 4 марта ПФ-6181-сон Фармонига
1-ИЛОВА

2021 — 2025 йилларда фуқаролик жамиятини ривожлантириш КОНЦЕПЦИЯСИ

1-боб. Умумий қоидалар

2021 — 2025 йилларда фуқаролик жамиятини ривожлантириш концепциясининг (кейинги ўринларда — Концепция) мақсади мамлакатимизда эркин фуқаролик жамиятини янада ривожлантириш, инсон ҳуқуqlари ва қонуний манфаатларини, демократик қадриятларни ҳимоя қилиш, аҳолининг сиёсий маданияти ва ҳуқуқий онгини ошириш, давлат органлари ва нодавлат нотижорат ташкилотлари ўртасида ижтимоий шериклик муносабатларини ҳамда долзарб масалаларни ҳал этишда ҳамкорлигини кучайтириш, республикада барча соҳаларда амалга оширилаётган ислоҳотларда нодавлат нотижорат ташкилотларининг ташаббускорлиги ва фаоллигини ошириш ҳисобланади.

Концепция фуқаролик жамиятини ривожлантиришнинг устувор йўналишлари, вазифалари, ўрта ва узоқ муддатли истиқболдаги ривожланиш босқичларини белгилаб беради ҳамда соҳага оид мақсадли дастурлар ва «Йўл хариталари»ни ишлаб чиқиш учун асос бўлади.

2-боб. Фуқаролик жамиятини ривожлантиришнинг устувор йўналишлари

I. Фуқаролик жамиятини ривожлантиришнинг ҳуқуқий асосларини изчил такомиллаштириш.

Бу борада қўйидаги ишлар амалга оширилиши лозим:

1) «фуқаролик жамияти» ва «фуқаролик жамияти институтлари» тушунчаларининг ҳуқуқий асосларини мустаҳкамлаш ҳамда уларнинг ташкилий-ҳуқуқий шаклларини такомиллаштириш;

2) фуқаролик жамияти институтларининг ижтимоий-иқтисодий масалаларни ҳал қилиш ҳамда жамият ривожланишига қўшган ҳиссасини инобатга олган ҳолда уларнинг фаолиятини баҳолаш мезонлари ва методологиясини ишлаб чиқиш;

3) оммавий ахборот воситалари, журналистлар ва блогерлар фаолиятига оид қонун ҳужжатларини қайта кўриб чиқиш, уларни тўғридан-тўғри амал қиласиган қонун ҳужжатига унификация қилиш;

4) «Ахборот олиш кафолатлари ва эркинлиги тўғрисида»ги, «Ахборот эркинлиги принциплари ва кафолатлари тўғрисида»ги, «Ахборотлаштириш тўғрисида»ги ҳамда «Давлат ҳокимиюти ва бошқаруви органлари фаолиятининг очиқлиги тўғрисида»ги қонунлар

нормаларини ўзаро бирлаштирган ҳолда соҳадаги бўшлиқларни бартараф қилиш ва тўғридан-тўғри амал қиласиган қонун хужжатига унификация қилиш;

5) оммавий ахборот воситаларининг фаолияти йўналишлари билан боғлик барча давлат хизматларини электрон шаклга ўтказиш;

6) нодавлат нотижорат ташкилотларининг рўйхатга олувчи орган билан боғлик барча давлат хизматларини электрон шаклга ўтказиш;

7) фуқаролик жамиятини илмий-назарий ўрганувчи, унинг ривожланишини доимий таҳлил қилиб борувчи таҳлилий, илмий-ўқув лабораторияларни (ақл марказларини) ташкил этиш;

8) фуқаролик жамияти ривожланиши масалалари бўйича амалий ва фундаментал тадқиқотлар ўтказиш;

9) нодавлат нотижорат ташкилотлари ва фуқаролик жамиятининг бошқа институтлари вакилларини қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш курсларини ташкил этиш;

10) касаба уюшмаларини давлат рўйхатидан ўтказишида уларнинг аъзолари сонига қўйилган талабни қайта кўриб чиқиши, касаба уюшмалари томонидан касбий манфаатлари билан боғлик бўлган, уларнинг меҳнатга оид, бошқа ижтимоий-иқтисодий ҳуқуқ ва манфаатларини ифодалаш ҳамда ҳимоя қилиш бўйича ҳукуқларини янада кенгайтириш;

11) Коракалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси, халқ депутатлари вилоятлар ва Тошкент шаҳар Кенгашлари ҳузуридаги нодавлат нотижорат ташкилотларини ва фуқаролик жамиятининг бошқа институтларини қўллаб-қувватлаш жамоат фондларини маҳаллий бюджетдан молиялаштиришни ҳуқуқий тартибга солиши;

12) фуқаролик жамияти институтларининг Ахлоқ кодексларини ишлаб чиқиши ва тасдиқлаш;

13) фуқаролик жамияти институтларининг фаолиятини бевосита тартибга солувчи ҳамда уларнинг ҳукуқлари ва қонуний манфаатларига дахл қилувчи қонуности хужжатларини юқори юридик кучга эга бўлган меъёрий-ҳуқуқий хужжат шаклига ўтказиш;

14) фуқаролик жамияти институтларини рўйхатдан ўтказиши ва хорижий манбалардан пул маблағларини олиш билан боғлик муносабатларни соддалаштириш, бюрократик тўсиқларни бекор қилиш;

15) Ҳуқуқ ҳимоячилари ҳакидаги декларация ва бошқа халқаро хужжатларни таҳлил қилиш, умумлаштириш ҳамда улар асосида ҳуқуқ ҳимоячилари фаолиятининг ҳуқуқий асосларини такомиллаштириш;

16) сиёсий партияларнинг ролини ошириш мақсадида халқ депутатлари вилоят, туман ва шаҳар Кенгашларининг маҳаллий ҳокимликлардан тўлақонли мустақиллигини таъминлаш.

II. Фуқаролик жамияти институтларига қўмак бериш ҳамда уларни давлат томонидан қўллаб-қувватлаш механизмини янада такомиллаштириш.

Бу борада қуйидаги ишлар амалга оширилиши лозим:

1) фуқаролик жамияти институтларига бюджет маблағларини аниқ ижтимоий мақсадларни кўзлаган ҳолда ажратиш механизмини ҳамда улардан фойдаланишининг самарадорлигини аниқлаш бўйича индикаторлар ишлаб чиқиши;

2) ижтимоий йўналтирилган лойиҳаларни фуқаролик жамияти институтларига давлат гранти шаклидан аниқ йўналтирилган ижтимоий буюртма бериш орқали молиялаштириш амалиётини кенгайтириш;

3) давлат бошқаруви органлари томонидан бажарилаётган вазифа ва функцияларни фуқаролик жамияти институтлари орқали амалга ошириш миқдорини кўпайтириш;

4) Олий Мажлис ҳузуридаги Нодавлат нотижорат ташкилотларини ва фуқаролик жамиятининг бошқа институтларини қўллаб-қувватлаш жамоат фонди томонидан маблағлар ажратилишини тартибга солувчи хужжатларни норматив-ҳуқуқий хужжат сифатида қабул қилиш ва такомиллаштириш;

5) Олий Мажлис ҳузуридаги Нодавлат нотижорат ташкилотларини ва фуқаролик жамиятининг бошқа институтларини қўллаб-қувватлаш жамоат фонди ҳамда Коракалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси, халқ депутатлари вилоятлар ва Тошкент

шаҳар Кенгашлари хузуридаги нодавлат нотижорат ташкилотларини ва фуқаролик жамиятининг бошқа институтларини қўллаб-қувватлаш жамоат фондларининг ташкилий тузилмасини такомиллаштириш, улар томонидан фуқаролик жамияти институтларига маблағлар ажратиш бўйича лойиҳаларни танлаш ҳамда улардан фойдаланишнинг самарадорлигини мониторинг қилишда жамоат фондининг ижрочи раҳбар органи масъулиятини ошириш;

6) «Фуқаролик жамияти асослари» фани бўйича ўкув дастурлари ва қўлланмаларини тайёрлаш, унинг асосида давлат органлари ва фуқаролик жамияти институтлари вакиллари учун доимий равишда маҳсус ўкув курсларини ташкил этиш;

7) Олий Мажлис хузуридаги Нодавлат нотижорат ташкилотларини ва фуқаролик жамиятининг бошқа институтларини қўллаб-қувватлаш жамоат фонди маблағларини бошқариш бўйича Парламент комиссиясининг ролини соҳавий ва ҳудудий молиялаштиришда кенгайтириш;

8) фуқаролик жамияти институтлари билан ҳамкорликда уларнинг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатлари ҳимоясини таъминлаш билан боғлиқ масалалар юзасидан давлат органлари раҳбарларининг жамоатчилик эшитувини Жамоатчилик палатаси ва ҳудудий жамоатчилик палаталари томонидан ҳар йили ташкил этиш амалиётини жорий этиш;

9) фуқаролик жамияти институтларини фаолиятининг самарадорлиги нуқтаи назаридан шартли гурухларга ажратиш мезонини ишлаб чиқиш ва уларга тоифасидан келиб чиқиб имтиёзлар белгилаш;

10) фуқаролик жамияти институтлари таъсис ҳужжатларида кўрсатилмаган ҳар қандай тадбиркорлик фаолияти тури билан шуғулланиши мумкинлигининг ҳуқуқий асосини мустаҳкамлаш;

11) фуқаролик жамияти институтларини фаолиятининг самарадорлигини ошириш, фаолият қамровини кенгайтириш, шунингдек, уларнинг молиявий таъминотини мустаҳкамлаш;

12) фуқаролик жамияти институтларининг ихтисослашувини қўллаб-қувватлаш, соҳавий нодавлат нотижорат ташкилотларининг уюшмаларини ташкил қилишни рағбатлантириш.

III. Давлат ва жамият бошқарувида фуқаролик жамияти институтларининг фаол иштирок этиши учун зарур шарт-шароитлар яратиш.

Бу борада қуйидаги ишлар амалга оширилиши лозим:

1) қонун ҳужжатлари лойиҳаларини ишлаб чиқишнинг барча босқичида, шу жумладан Вазирлар Маҳкамасига киритиш жараёнида нодавлат нотижорат ташкилотлари иштирокининг ҳуқуқий асосларини такомиллаштириш;

2) жамоатчилик назоратини амалга оширувчи фуқаролик жамияти институтлари, шу жумладан давлат органлари хузуридаги жамоатчилик кенгашлари томонидан мониторингни амалга оширишнинг аниқ механизмларини жорий қилиш ҳамда жамоатчилик назорати тўғрисидаги қонун ҳужжатларини бузганлик учун жавобгарликни белгилаш билан боғлиқ ҳуқуқий бўшлиқларни бартараф этиш;

3) фуқаролик жамияти институтларининг муҳим сиёсий, ижтимоий ва иқтисодий дастурлар ишлаб чиқилишида иштирок этиши ва уларнинг ижроси устидан мониторинг олиб боришнинг ҳуқуқий механизмларини яратиш;

4) ёшлар, болалар, бандлик, хотин-қизлар, нуронийлар, атроф-муҳит муаммолари билан шуғулланувчи нодавлат нотижорат ташкилотлари ташкил этилишини қўллаб-қувватлаш;

5) қонун ҳужжатлари ва давлат дастурларида белгиланган чора-тадбирларнинг ижросини барча учун очиқ бўлган онлайн кузатиб бориш тизимини жорий қилиш;

6) давлат органларининг фаолияти самарадорлигини баҳолаб бориш, давлат дастурлари ижроси ҳамда давлат органлари фаолияти юзасидан ҳисботларни тайёрлашда нодавлат нотижорат ташкилотлари, фуқаролик жамиятининг бошқа институтларини кенг жалб этиш бўйича давлат дастурларини ишлаб чиқиш;

7) давлат органлари ҳузуридаги жамоатчилик кенгашлари томонидан ўз вазифаларини амалга оширишнинг ўзаро манфаатдор ва амалий механизмларини яратиш;

8) жамоатчилик назорати, давлат бошқаруви ва ижтимоий лойиҳаларни амалга оширишда фуқаролик жамияти институтлари иштироки даражасини ошириш, шунингдек, давлат органларининг очиқлиги ва ошкоралигини янада кенгроқ таъминлаш.

IV. Давлат ижтимоий лойиҳаларини амалга оширишда фуқаролик жамияти институтларининг иштирокини янада кенгайтириш.

Бу борада куйидаги ишлар амалга оширилиши лозим:

1) маҳаллий бюджетлар харажатларининг йўналишларини белгилаш ва уларнинг ижросини назорат қилишда фуқаролик жамияти институтларининг иштирок этиш механизмларини жорий қилиш;

2) тасарруф этилиши тақиқланган ҳолда ижтимоий ва ҳомийлик мақсадларида доимий равишда фойдаланиш (эгалик қилиш) учун шу йўналишларда ташкил қилинган ташкилотларга ўтказилиши назарда тутилган «ижтимоий йўналтирилган мол-мулк институти»нинг хукукий асосларини жорий қилиш;

3) давлат органлари томонидан фуқаролик жамияти институтларига бюджетдан ташқари маблағлари ҳисобидан бевосита давлат ижтимоий буюртмасини бериш миқдори ва ҳажмини ошириш;

4) «давлат + фуқаролик жамияти институтлари + тадбиркорлик субъектлари» тамоилии асосида ижтимоий лойиҳаларни амалга ошириш механизмини янада такомиллаштириш;

5) волонтёрлик фаолиятини йўналтириш, мувофиқлаштириш, қўллаб-қувватлаш ва рағбатлантириш, ҳисобга олиш механизмларини ишлаб чиқиш, давлат органларининг вазифа ва функцияларини волонтёрлик орқали нисбатан самарали ва тежамкор шаклда бажариш амалиётини жорий қилиш;

6) йирик корхоналарнинг корпоратив волонтёрлик фаолиятини ташкил этишда услугий, ахборот, маслаҳат ва ташкилий жиҳатдан кўмаклашиш ҳамда қўллаб-қувватлашнинг ташкилий ва ҳуқукий асосларини мустаҳкамлаш;

7) Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг волонтёрлик дастурида Ўзбекистон фуқароларининг иштирокини кенгайтириш;

8) БМТ Глобал кун тартибининг Барқарор ривожланиш мақсадларини изчил амалга оширишда нодавлат нотижорат ташкилотларини кенг жалб қилиш.

V. Фуқаролик жамияти институтлари фаолиятининг очиқлигини таъминлаш.

Бу борада куйидаги ишлар амалга оширилиши лозим:

1) нодавлат нотижорат ташкилотларига ажратилган субсидиялар, грантлар ва ижтимоий буюртмалар маблағлари ишлатилиши ҳамда уларнинг ўз мол-мулки ва пул маблағларидан фойдаланиши жараёнининг ошкоралигини таъминлаш бўйича «Openness of non-governmental non-profit organizations» — «Очиқлик стандарти»ни жорий этиш;

2) давлат органлари ходимларининг фуқаролик жамияти институтлари вакиллари билан бевосита электрон алоқа воситалари орқали тезкорлик мулоқотини йўлга қўйиш;

3) фуқаролик жамияти институтлари томонидан ижтимоий аҳамиятга молик лойиҳаларни амалга ошириш жараёнида «краудфандинг институти» имкониятидан фойдаланиш механизмини яратиш;

4) волонтёрлик фаолияти ҳисобини олиб бориш ва йўналтириш имконини таъминловчи ягона интерактив портал яратиш.

3-боб. Концепцияни амалга оширишдан кутилаётган натижалар

Концепцияда белгиланган вазифаларни бажариш орқали фуқаролик жамиятини ривожлантиришда қуйидаги натижаларга эришиш назарда тутилмоқда:

фуқаролик жамияти институтлари билан самарали ҳамкорлик йўлга қўйилади;

фуқаролик жамияти институтларига ажратилган субсидиялар, грантлар ва ижтимоий буюртмаларни ишлатиш самарадорлиги, шунингдек, уларнинг ўз мол-мулки ва пул маблағларидан фойдаланиши жараёнининг ошкоралиги таъминланади;

фуқаролик жамияти илмий-назарий жиҳатдан чукур ўрганилиб, унинг ривожланиши доимий таҳлил қилиб борилади;

фуқаролик жамияти институтлари вакилларининг ахборот-маърифий салоҳияти ва демократик кўнималари ошириб борилади;

қонун ҳужжатлари лойиҳаларини ишлаб чиқишининг барча босқичларида нодавлат нотижорат ташкилотларининг иштироки ҳуқуқий жиҳатдан мустаҳкамланади;

оммавий ахборот воситалари соҳасидаги ҳуқуқий база такомиллаштирилади, шунингдек, халқ депутатлари маҳаллий Кенгашларининг роли оширилади;

жамоатчилик назоратини таъсирчан амалга ошириш ишлари жадаллаштирилади; волонтёрлик ва ҳомийлик фаолияти ривожлантирилади.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2021 йил 4 марта ПФ-6181-сон **Фармонига**
2-ИЛОВА

**2021 — 2025 йилларда фуқаролик жамиятини ривожлантириш концепциясини 2021
йилда амалга ошириш**

«ЙЎЛ ХАРИТАСИ»

Олдинги таҳтирга қаранг.

T/p	Чора-тадбирлар номи	Амалга ошириш шакли	Амалга ошириш муддатлари	Масъул ижрочилар
I. Фуқаролик жамиятини ривожлантиришнинг ҳуқуқий асосларини изчил такомиллаштириш				
1.	«Фуқаролик жамияти» ва «фуқаролик жамияти институтлари» тушунчаларининг ҳуқуқий асосларини мустаҳкамлаш ҳамда уларнинг ташкилий-ҳуқуқий шаклларини такомиллаштириш.	Норматив-ҳуқуқий ҳужжат лойиҳаси	Апрель	Адлия вазирлиги, Жамоатчилик палатаси, ЎзННТМА, «Юксалиш» умуммиллий харакати, «Тараққиёт стратегияси» маркази, манфаатдор вазирлик ва идоралар
2.	Фуқаролик жамияти институтларининг ижтимоий-иқтисодий масалаларни ҳал қилиш ҳамда жамият ривожланишига қўшган ҳиссасини инобатга олган ҳолда уларнинг фаолиятини баҳолаш мезонлари ва методологиясини ишлаб чиқиши.	Норматив-ҳуқуқий ҳужжат лойиҳаси	Апрель	Адлия вазирлиги, Жамоатчилик палатаси, АОКА, ЎзННТМА, манфаатдор вазирлик ва идоралар
3.	Оммавий ахборот воситалари, журналистлар ва блогерлар фаолиятига оид қонун ҳужжатларини қайта кўриб чиқиши, уларни тўғридан-тўғри амал қиласиган қонун ҳужжатига унификация қилиши.	Қонун лойиҳаси	Декабрь	АОКА, ЎЗА, МТРК, Адлия вазирлиги, манфаатдор вазирлик ва идоралар

4.	«Ахборот олиш кафолатлари ва эркинлиги тўғрисида»ги, «Ахборот эркинлиги принциплари ва кафолатлари тўғрисида»ги, «Ахборотлаштириш тўғрисида»ги ҳамда «Давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари фаолиятининг очиқлиги тўғрисида»ги қонунлар нормаларини ўзаро бирлаштирган ҳолда соҳадаги бўшликларни бартараф қилиш ва тўғридан-тўғри амал қиласидиган қонун хужжатига унификация қилиш.	Қонун лойиҳаси	Декабрь	АОКА, ЎзА, Ахборот технологиялари ва коммуникацияларини ривожлантириш вазирлиги, манфаатдор ташкилотлар ва идоралар
5.	Оммавий ахборот воситаларининг фаолияти йўналишлари билан боғлик барча давлат хизматларини электрон шаклга ўтказиш.	Ташкилий-техник чоратадбирлар	Декабрь	АОКА, Ахборот технологиялари ва коммуникацияларини ривожлантириш вазирлиги, манфаатдор вазирлик ва идоралар
6.	Нодавлат нотижорат ташкилотларининг рўйхатга олувчи орган билан боғлик барча давлат хизматларини электрон шаклга ўтказиш.	Ташкилий-техник чоратадбирлар	Декабрь	Адлия вазирлиги, Ахборот технологиялари ва коммуникацияларини ривожлантириш вазирлиги, манфаатдор вазирлик ва идоралар
7.	Фуқаролик жамиятини илмий-назарий ўрганувчи, унинг ривожланишини доимий таҳлил қилиб борувчи таҳлилий, илмий-ўқув лабораторияларни (ақл марказларини) ташкил этиш.	Амалий чоратадбирлар	Июнь	Жамоатчилик палатаси, «Тараққиёт стратегияси» маркази, «Юксалиш» умуммиллий ҳаракати, Давлат бошқаруви академияси, Инновацион ривожланиш вазирлиги, манфаатдор вазирлик ва идоралар

8.	Фуқаролик жамияти ривожланиши масалалари бўйича амалий ва фундаментал тадқиқотлар ўтказиш.	Амалий чоратадбирлар	Йил давомида	Инновацион ривожланиш вазирлиги, Фанлар академияси, Жамоатчилик палатаси, Давлат бошқаруви академияси, Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлиги
9.	Нодавлат нотижорат ташкилотлари ва фуқаролик жамиятининг бошқа институтлари вакилларини қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш курсларини ташкил этиш.	Режага асосан	Йил давомида	Давлат бошқаруви академияси, Жамоатчилик палатаси, Инсон хуқуqlари бўйича Миллий марказ, ЎзННТМА, манфаатдор вазирлик ва идоралар
10.	Касаба уюшмаларини давлат рўйхатидан ўтказишида уларнинг аъзолари сонига қўйилган талабни қайта кўриб чиқиш, касаба уюшмалари томонидан касбий манфаатлари билан боғлиқ бўлган, уларнинг меҳнатга оид, бошқа ижтимоий-иктисодий хукуқ ва манфаатларини ифодалаш ҳамда химоя қилиш бўйича хукуqlарини янада кенгайтириш.	Қонун лойиҳаси	Декабрь	Касаба уюшмалари федерацияси, Адлия вазирлиги, Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги, манфаатдор вазирлик ва идоралар
II. Фуқаролик жамияти институтларига кўмак кўrsatiш ҳамда уларни давлат томонидан қўллаб-қувватлаш механизмини янада тақомиллаштириш				
11.	Фуқаролик жамияти институтларига бюджет маблағларини аниқ ижтимоий мақсадларни кўзлаган ҳолда ажратиш механизмини ҳамда улардан фойдаланишининг самарадорлигини аниқлаш бўйича индикаторлар ишлаб чиқиш.	Вазирлар Маҳкамаси қарори лойиҳаси	Сентябрь	Адлия вазирлиги, Нодавлат нотижорат ташкилотларини ва фуқаролик жамиятининг бошқа институтларини қўллаб-қувватлаш жамоат фонди, Молия вазирлиги, Иктисодий тараққиёт ва камбағалликни қисқартириш вазирлиги, ЎзННТМА, манфаатдор вазирлик ва идоралар

12.	Ижтимоий йўналтирилган лойиҳаларни фуқаролик жамияти институтларига давлат гранти шаклидан аниқ йўналтирилган ижтимоий буюртма бериш орқали молиялаштириш амалиётини кенгайтириш.	Комплекс чора-тадбирлар	1 сентябрдан бошлаб	Нодавлат нотижорат ташкилотларини ва фуқаролик жамиятининг бошқа институтларини қўллаб-куватлаш жамоат фонди маблағларини бошқариш бўйича Парламент комиссияси, Адлия вазирлиги, Молия вазирлиги, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари
13.	Давлат бошқаруви органлари томонидан бажарилаётган вазифа ва функцияларни фуқаролик жамияти институтлари орқали амалга ошириш миқдорини қўпайтириш.	Комплекс чора-тадбирлар	Йил давомида	Адлия вазирлиги, Молия вазирлиги, Иқтисодий тараққиёт ва камбағалликни қисқартириш вазирлиги, вазирлик ва идоралар
14.	Олий Мажлис хузуридаги Нодавлат нотижорат ташкилотларини ва фуқаролик жамиятининг бошқа институтларини қўллаб-куватлаш жамоат фонди томонидан маблағлар ажратилишини тартибга солувчи ҳужжатларни норматив-ҳуқуқий ҳужжат сифатида қабул қилиш ва такомиллаштириш.	Қонун ҳужжатлари	Август	Олий Мажлис палаталари (келишув асосида), Молия вазирлиги, Иқтисодий тараққиёт ва камбағалликни қисқартириш вазирлиги, Адлия вазирлиги, манфаатдор вазирлик ва идоралар

15.	<p>Олий Мажлис хузуридаги Нодавлат нотижорат ташкилотларини ва фуқаролик жамиятининг бошқа институтларини қўллаб-қувватлаш жамоат фонди ҳамда Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси, халқ депутатлари вилоятлар ва Тошкент шаҳар Кенгашлари хузуридаги нодавлат нотижорат ташкилотларини ва фуқаролик жамиятининг бошқа институтларини қўллаб-қувватлаш жамоат фондларининг ташкилий тузилмасини такомиллаштириш, улар томонидан фуқаролик жамияти институтларига маблағлар ажратиш бўйича лойиҳаларни танлаш ҳамда улардан фойдаланишнинг самарадорлигини мониторинг қилишда жамоат фондининг ижрочи раҳбар органи масъулиятини ошириш.</p>	Олий Мажлис палаталарининг кўшма қарорлари лойиҳалари	Апрель	<p>Олий Мажлис палаталари (келишув асосида), Адлия вазирлиги, Молия вазирлиги, Иқтисодий тараққиёт ва камбағалликни қисқартириш вазирлиги, манфаатдор вазирлик ва идоралар</p>
16.	<p>Олий Мажлис хузуридаги Нодавлат нотижорат ташкилотларини ва фуқаролик жамиятининг бошқа институтларини қўллаб-қувватлаш жамоат фонди маблағларини бошқариш бўйича Парламент комиссиясининг ролини соҳавий ва ҳудудий молиялаштиришда кенгайтириш.</p>	Комплекс чоратадбирлар	1 сентябрдан бошлаб	<p>Нодавлат нотижорат ташкилотларини ва фуқаролик жамиятининг бошқа институтларини қўллаб-қувватлаш жамоат фонди маблағларини бошқариш бўйича Парламент комиссияси, Адлия вазирлиги, Молия вазирлиги, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари, манфаатдор вазирлик ва идоралар</p>

17.	«Фуқаролик жамияти асослари» фани бўйича ўқув дастурлари ва қўлланмаларини тайёрлаш, унинг асосида давлат органлари ва фуқаролик жамияти институтлари вакиллари учун доимий равишда маҳсус ўқув курсларини ташкил этиш.	Комплекс чора-тадбирлар	2021/2022 ўқув йилидан бошлаб	Давлат бошқаруви академияси, Жамоатчилик палатаси, манфаатдор вазирлик ва идоралар
18.	Фуқаролик жамияти институтлари билан ҳамкорлиқда уларнинг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатлари ҳимоясини таъминлаш билан боғлиқ масалалар юзасидан давлат органлари раҳбарларининг жамоатчилик эшитувини Жамоатчилик палатаси ва худудий жамоатчилик палаталари томонидан ҳар йили ташкил этиш амалиётини жорий этиш.	Амалий чора-тадбирлар	1 августдан бошлаб	Жамоатчилик палатаси, манфаатдор вазирлик ва идоралар

III. Давлат ва жамият бошқаруvida фуқаролик жамияти институтларининг фаол иштирок этиши учун зарур шарт-шароитлар яратиш

19.	Қонун ҳужжатлари лойиҳаларини ишлаб чиқишининг барча босқичларида, шу жумладан Вазирлар Махкамасига киритиш жараёнида нодавлат нотижорат ташкилотлари иштирокининг ҳуқуқий асосларини такомиллаштириш.	Норматив-ҳуқуқий ҳужжат лойиҳаси	Декабрь	Адлия вазирлиги, Жамоатчилик палатаси, манфаатдор вазирлик ва идоралар
20.	Жамоатчилик назоратини амалга оширувчи фуқаролик жамияти институтлари, шу жумладан давлат органлари хузуридаги жамоатчилик кенгашлари томонидан мониторингни амалга оширишнинг аниқ механизмларини жорий қилиш ҳамда жамоатчилик назорати тўғрисидаги қонун ҳужжатларини бузганлик учун жавобгарликни белгилаш билан боғлиқ ҳуқуқий бўшлиқларни бартараф этиш.	Қонун лойиҳаси	Май	Жамоатчилик палатаси, Адлия вазирлиги, АОКА, ЎзННТМА, манфаатдор вазирлик ва идоралар
21.	Фуқаролик жамияти институтларининг муҳим сиёсий, ижтимоий ва иқтисодий дастурлар ишлаб чиқилишида иштирок этиши ва уларнинг ижроси устидан мониторинг олиб боришнинг ҳуқуқий механизмларини яратиш.	Норматив-ҳуқуқий ҳужжат лойиҳаси	Декабрь	Жамоатчилик палатаси, Адлия вазирлиги, АОКА, ЎзННТМА, Ўзбекистон журналистлари ижодий уюшмаси, вазирлик ва идоралар

22.	Ёшлар, болалар, бандлик, хотин-қизлар, нуронийлар, атроф-мухит муаммолари билан шуғулланувчи нодавлат нотижорат ташкилотлари ташкил этилишини қўллаб-кувватлаш.	Амалий чора-тадбирлар	Йил давомида	Ёшлар ишлари агентлиги, Адлия вазирлиги, Экология ва атроф-мухитни муҳофаза қилиш давлат қўмитаси, Маҳалла ва оиласи қўллаб-кувватлаш вазирлиги, Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги, манфаатдор вазирлик ва идоралар
-----	---	-----------------------	--------------	---

IV. Давлат ижтимоий лойиҳаларини амалга оширишда фуқаролик жамияти институтларининг иштирокини янада кенгайтириш

23.	Маҳаллий бюджетлар харажатларининг йўналишларини белгилаш ва уларнинг ижросини назорат қилишда фуқаролик жамияти институтларининг иштирок этиш механизmlарини жорий қилиш.	Ташкилий чора-тадбирлар	1 апрелдан бошлаб	Молия вазирлиги, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари, ЎзННТМА, манфаатдор вазирлик ва идоралар
25.	Давлат органлари томонидан фуқаролик жамияти институтларига бюджетдан ташқари маблағлар ҳисобидан бевосита давлат ижтимоий буюртмасини бериш микдори ва ҳажмини ошириш.	Амалий чора-тадбирлар	1 апрелдан бошлаб	Адлия вазирлиги, Молия вазирлиги, манфаатдор вазирлик ва идоралар
26.	Волонтёрлик фаолиятини йўналтириш, мувофиқлаштириш, қўллаб-кувватлаш ва рағбатлантириш, ҳисобга олиш механизmlарини ишлаб чиқиш, давлат органларининг вазифа ва функцияларини волонтёрлик орқали нисбатан самарали ва тежамкор шаклда бажариш амалиётини жорий қилиш.	Норматив-хуқуқий хужжат лойиҳаси	Октябрь	Ёшлар ишлари агентлиги, Маҳалла ва оиласи қўллаб-кувватлаш вазирлиги, Адлия вазирлиги, Жамоатчилик палатаси, ЎзННТМА, Ўзбекистон волонтёрлари ассоциацияси, манфаатдор вазирлик ва идоралар

27.	Йирик корхоналарнинг корпоратив волонтёрлик фаолиятини ташкил этишда услугий, ахборот, маслаҳат ва ташкилий жиҳатдан кўмаклашиш ҳамда қўллаб-қувватлашнинг ташкилий ва ҳуқуқий асосларини мустаҳкамлаш.	Қонун лойиҳаси	Октябрь	Ёшлар ишлари агентлиги, Жамоатчилик палатаси, Иқтисодий тараққиёт ва камбағалликни қисқартириш вазирлиги, Адлия вазирлиги, Давлат активларини бошқариш агентлиги, манфаатдор вазирлик ва идоралар
28.	Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг волонтёрлик дастурида Ўзбекистон фуқароларининг иштирокини кенгайтириш.	Ташкилий чора-тадбирлар	1 апрелдан бошлаб	Ўзбекистон волонтёрлари ассоциацияси, Ташқи ишлар вазирлиги, Ёшлар ишлари агентлиги, ЎзННТМА
29.	БМТ Глобал кун тартибининг Барқарор ривожланиш мақсадларини изчил амалга оширишда нодавлат нотижорат ташкилотларини кенг жалб қилиш.	Ташкилий чора-тадбирлар	1 апрелдан бошлаб	Иқтисодий тараққиёт ва камбағалликни қисқартириш вазирлиги, Адлия вазирлиги, Жамоатчилик палатаси, ЎзННТМА
V. Фуқаролик жамияти институтлари фаолиятининг очиқлигини таъминлаш				
30.	Нодавлат нотижорат ташкилотларига ажратилган субсидиялар, грантлар ва ижтимоий буюртмалар маблағлари ишлатилиши ҳамда ўз уларнинг мол-мулки ва пул маблағларидан фойдаланиши жараёнининг ошкоралигини таъминлаш бўйича «Openness of non-governmental non-profit organizations» — «Очиқлик стандарти»ни жорий этиш. «Очиқлик стандарти»ни ҳамда ушбу ташкилотларда очиқлик бўйича мониторинг ўтказиш ва очиқлик индексини ҳисоблашга қаратилган тартибни ишлаб чиқиш ва тасдиқлаш.	Амалий чора-тадбирлар	Декабрь	Адлия вазирлиги, Жамоатчилик палатаси, «Юксалиш» умуммиллий ҳаракати, Ахборот технологиялари ва коммуникацияларини ривожлантириш вазирлиги, ЎзННТМА, манфаатдор вазирлик ва идоралар

31.	Фуқаролик жамияти институтлари томонидан ижтимоий аҳамиятга молик лойиҳаларни амалга ошириш жараёнида «краудфандинг институти» имкониятидан фойдаланиш механизмини яратиш.	Амалий чора-тадбирлар	Июль	Адлия вазирлиги, Жамоатчилик палатаси, манфаатдор вазирлик ва идоралар
32.	Волонтёрлик фаолияти ҳисобини олиб бориш ва йўналтириш имконини таъминловчи ягона интерактив портал яратиш.	Ташкилий-техник тадбирлар	Май	Ёшлар ишлари агентлиги, Бандлик ва меҳнат муносабатлари вазирлиги, Ахборот технологиялари ва коммуникацияларини ривожлантириш вазирлиги, манфаатдор вазирлик ва идоралар

Изоҳ: «Йўл харитаси»да кўзда тутилган чора-тадбирларни амалга ошириш учун қабул килинадиган норматив-хукукий хужжатлар, зарурат туғилган тақдирда, бошқа бандларнинг хужжатлари билан бирлаштирилиши ёки бир неча турдаги хужжатларга бўлиниши мумкин.

(2-илюва Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2022 йил 17 мартағи ПФ-89-сонли Фармони таҳририда — Қонунчилик маълумотлари миллий базаси, 18.03.2022 й., 06/22/89/0227-сон)

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2021 йил 4 мартағи ПФ-6181-сон Фармонига
3-ИЛОВА

2021 — 2025 йилларда фуқаролик жамиятини ривожлантиришининг МАҚСАДЛИ КЎРСАТКИЧЛАРИ

T/р	Кўрсаткич	Ўлчов бирлиги	2021	2022	2023	2024	2025	Ижро учун масъуллар
1.	Нодавлат нотижорат ташкилотлари ва фуқаролик жамиятининг бошқа институтларини давлат томонидан кўллаб-қувватлаш ҳажми. Шундан:	млрд сўм/та	45,8/310	50/364	56/428	63/462	68/498	Нодавлат нотижорат ташкилотларини ва фуқаролик жамиятининг бошқа институтларини кўллаб-қувватлаш ҳамоат фонди, Молия вазирлиги
	давлат субсидиялари	млрд сўм/та	25/11	27/11	30/12	32/12	33/13	
	давлат грантлари		13/281	15/330	17/390	20/420	22/450	
	давлат ижтимоий буюртмалари		7,8/21	8/23	9/26	11/30	13/35	
2.	Қорақалпогистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси, халқ депутатлари вилоятлар ва Тошкент шаҳар Кенгашлари хузуридаги нодавлат нотижорат	млрд сўм	16	28	42	56	70	Қорақалпогистон Республикаси Вазирлар Кенгashi, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари

	ташкилотларини ва фуқаролик жамиятининг бошқа институтларини кўллаб-қувватлаш жамоат фонdlарига ажратилган маблағлар хажми							
3.	Эркин фуқаролик жамиятини ривожлантириш, инсон ҳуқуқларини ҳимоя қилиш, аҳолининг сиёсий ва ҳуқуқий маданиятини ошириш, давлат органлари ва нодавлат нотижорат ташкилотлари ўртасида ижтимоий шериклик муносабатларини мустаҳкамлаш ишларига муносиб ҳисса қўшган ҳамда жамиятимизда барча соҳаларда амалга оширилаётган кенг кўламли ислоҳотларда фаол иштирок этиб келаётган нодавлат нотижорат ташкилотлари вакилларини тақдирлаш, шу жумладан:							
	«Фуқаролик жамиятини ривожлантиришга қўшган ҳиссаси учун» кўкрак нишони билан	та	60	75	90	105	120	Жамоатчилик палатаси
	бошқа давлат мукофотлари билан	та	55	60	65	70	75	Давлат мукофотлари ва геральдика бўйича Комиссия, Жамоатчилик палатаси, Адлия вазирлиги, ЎзННТМА
4.	Ўзбекистон нодавлат нотижорат ташкилотлар миллий	фоиз	10	15	20	25	30	ЎзННТМА

	ассоциацияси аъзолари сони (жами фаолият кўрсатаётган нодавлат нотижорат ташкилотлар сонига ниисбатан)							
5.	Нодавлат нотижорат ташкилотларига аъзо бўлган фуқаролар сони	млн нафар	20,8	20,85	20,9	20,95	21	ЎзННТМА, сиёсий партиялар, Ёшлар иттифоқи, манфаатдор вазирлик, идора ва ташкилотлар
6.	Нодавлат нотижорат ташкилотлар секторида ишлайдиган фуқаролар сони	минг нафар	40	40,5	41	41,5	42	Бандлик ва мехнат муносабатлари вазирлиги, Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлиги, ЎзННТМА
7.	Фаол ва молиявий барқарор нодавлат нотижорат ташкилотлари сони	та	2 800	2 900	3 000	3 100	3 200	ЎзННТМА, Нодавлат нотижорат ташкилотларини ва фуқаролик жамиятининг бошқа институтларини қўллаб- куватлаш жамоат фондни
8.	Давлат органлари хузуридаги жамоатчилик кенгашлари фаолиятида фуқаролар ташаббуси билан ташкил этилган нодавлат нотижорат ташкилотлари вакилларининг иштироқини кенгайтириш (жами жамоатчилик кенгашлари маркибларига киритилган нодавлат нотижорат ташкилотлари	фоиз	5	10	15	20	25	Жамоатчилик палатаси, Адлия вазирлиги, ЎзННТМА, вазирлик ва идоралар

	вакилларининг сонига нисбатан)							
9.	Нодавлат нотижорат ташкилотлари томонидан юқори турувчи ташкилотларга қонунчиликни такомиллаштириш юзасидан киритилган таклифлар сони	та	1 000	2 000	3 000	4 000	5 000	Адлия вазирлиги, ЎзННТМА
10.	Мамлакатимизда эълон қилинадиган йилга оид давлат дастурида иштирок этаётган нодавлат нотижорат ташкилотлар сони	та	30	35	40	45	50	Жамоатчилик палатаси, «Юксалиш» умуммиллий ҳаракати, «Тараққиёт стратегияси» маркази, ЎзННТМА, Адлия вазирлиги
11.	Амалдаги жараёнларни соддалаштириш ва профилактик чоратадбирларни кучайтириш орқали нодавлат нотижорат ташкилотлари томонидан содир қилинаётган хукуқбузарликларни камайтириш (жами 2020 йилда содир қилинган хукуқбузарликлар сонига нисбатан)	фоиз	3,8	7,7	11,5	15,3	19,2	Адлия вазирлиги, Бош прокуратура, Олий суд, Ички ишлар вазирлиги, манфаатдор вазирлик ва идоралар
12.	Давлат харидлари, солик, бандлик, соғлиқни сақлаш, таълим, спорт йўналишларида фаолият кўрсатаётган кенгашлар, комиссиялар ва бошқа идоралараро тузилмаларда нодавлат нотижорат ташкилотлар вакиллари сони (кенгашлар, комиссиялар ва бошқа	фоиз	10	15	20	25	30	Вазирлар Маҳкамаси, Жамоатчилик палатаси, ЎзННТМА

	<i>идораларо тузилмалар таркибга нисбатан)</i>							
13.	Нодавлат нотижорат ташкилотлари томонидан давлат органлари билан ҳамкорликда ўтказилаётган ижтимоий фойдали тадбирлар сони	сон	200	250	300	350	400	Вазирлик ва идоралар, ЎзННТМА
14.	Мамлакатнинг ижтимоий-иқтисодий ва сиёсий-хукуқий ҳаётига оид энг муҳим масалаларни муҳокама қилиш мақсадида доимий асосида эфирга узатилаётган махсус телекўрсатувлар (жамоатчилик мунозаралари) сони	сон	400	450	500	550	600	МТРК, ЎзННТМА
15.	Нодавлат нотижорат ташкилотлари раҳбарларини қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш курслари	сон	50	100	150	200	250	Давлат бошқаруви академияси, ЎзННТМА
16.	БМТ волонтёрга дастурида Ўзбекистон фуқароларининг иштироки	фоиз	0,1	0,2	0,3	0,4	0,5	Ўзбекистон волонтёrlари ассоциацияси, Ташқи ишлар вазирлиги, Ёшлар ишлари агентлиги, ЎзННТМА
17.	Тижорат ташкилотлари томонидан «ижтимоий шартнома» асосида молиялаштириладиган (грант ажратиладиган) нодавлат нотижорат ташкилотлари сони (жами фаолият кўрсатаётган нодавлат нотижорат ташкилотлари сонига нисбатан)	фоиз	2	5	10	15	20	Жамоатчилик палатаси, Адлия вазирлиги, ЎзННТМА, манфаатдор вазирлик ва идоралар
18.	Давлат органларининг айрим вазифа ва	фоиз	0,1	0,3	0,5	1	1,2	Адлия вазирлиги,

<p>функцияларини нодавлат нотижорат ташкилотлариға үтказиш (жами давлат органларининг вазифалари ва функциялари сонига нисбатан)</p>							
--	--	--	--	--	--	--	--

(Қонун хужежатлари маълумотлари миллий базаси, 04.03.2021 й., 06/21/6181/0182-сон; Қонунчиллик маълумотлари миллий базаси, 18.03.2022 й., 06/22/89/0227-сон)